

**MUNKAERŐPIACI TÜKÖR
2008**

MUNKAERŐPIACI TÜKÖR

Az évkönyvsorozat szerkesztőbizottsága

FAZEKAS KÁROLY • igazgató, MTA Közgazdaságtudományi Intézet – FREY MÁRIA • tudományos főmunkatárs, Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet Munkaügyi Igazgatóság – KÖLLŐ JÁNOS • tudományos főmunkatárs, MTA Közgazdaságtudományi Intézet – LAKATOS JUDIT • főosztályvezető, Központi Statisztikai Hivatal – LÁZÁR GYÖRGY • tanácsadó, Foglalkoztatási és Szociális Hivatal – NAGY GYULA • egyetemi docens, Budapesti Corvinus Egyetem, Emberi Erőforrások Tanszék

Sorozatszerkesztő

FAZEKAS KÁROLY

MUNKAERŐPIACI TÜKÖR 2008

**SZERKESZTETTE
FAZEKAS KÁROLY & KÖLLŐ JÁNOS**

**MTA KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI INTÉZET
ORSZÁGOS FOGLALKOZTATÁSI KÖZALAPÍTVÁNY
BUDAPEST, 2008**

A kiadó címe:
MTA Közgazdaságtudományi Intézet
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
A kiadvány megrendelhető:
Nyíri Józsefnétől, a kiadó címén
e-mail: nyiri@econ.core.hu
telefon: (06-1) 309-2652
telefax: (06-1) 309-2650

Copyright © MTA Közgazdaságtudományi Intézet,
Országos Foglalkoztatási Közalapítvány, 2008

ISSN 1586-460X

Felelős kiadó: Fazekas Károly
Olvasószerkesztő: Patkós Anna
Nyomdai előkészítés: font.hu
Typográfia: Garamond, Franklin Gothic
Nyomdai munkák: ProAtelier
A borító Kozma Lajos fotója alapján készült (1930-as évek)

TARTALOM

Előszó	9
A magyar munkapiac állapota 2007–2008-ban (<i>Fazekas Károly és Bálint Mónika</i>)	15
Bevezető	17
1. Munkapiaci aktivitás	18
A foglalkoztatás és munkanélküliség alakulása	18
Iskolai végzettség, életkor és nemek szerinti különbségek	22
Ágazati és regionális különbségek a foglalkoztatásban és munkanélküliségben	24
2. A bérek alakulása az elmúlt időszakban	27
Nemek szerinti bérkülönbségek	29
Regionális bérkülönbségek	31
Összefoglalás, következtetések	32
Hivatkozások	32
Közelkép	35
Előszó	37
1. A magyar munkaerőpiac néhány vonása – európai tükröben (<i>Bajnai Blanka–Hámori Szilvia–Köllő János</i>)	38
Bevezetés	38
Az adatokról	39
Foglalkoztatás a 15–64 éves népességben	40
Foglalkoztatás és munkaidő a 15–59 éves, nem tanuló népességben	41
A „legjobb munkavállalási korú” nem dolgozók	42
Munka és nem munka határán	55
Az iskolából a munkaerőpiacra – elhelyezkedés és ifúsági munkanélküliség	65
Nyugdíj előtt álló férfiak	80
Záró megjegyzések	83
1. Függelék	85

2. Az érettségit nem adó szakképzés válságtünetei (<i>Kézdi Gábor– Köllő János–Varga Júlia</i>)	87
Bevezetés	87
A szakmunkástanulók és a végzettek alapkészségei	89
A szakmunkás végzettségűek foglalkoztatása és munkahelyei	97
A szakmunkás végzettségűek bérei	117
A „szakmunkáshiányról”	121
A szakmunkásképzés fejlesztésének megoldatlansága	124
2. Függelék	129
3. Hivatkozások	134
A munkaerőpiac jogszabályi és intézményi környezete (<i>Frey Mária</i>)	137
Bevezetés	139
I. Munkanélküliek keresetpótló támogatásai	139
1. Vállalkozói járulék és járadék	140
2. A munkanélküli-ellátórendszer átalakítása	141
3. Rendszeres szociális segély	146
4. Az új szabályok alkalmazásának tapasztalatai	149
II. Aktív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások és programok	151
1. Munkaerő-piaci képzés	154
2. Tartós munkanélküliek bértámogatása	159
3. Közhasznú foglalkoztatás	161
4. Munkanélküliek vállalkozóvá válásának támogatása	164
5. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkaadók érdekeltségi rendszere	165
6. Munkahely-teremtő beruházások támogatása	169
7. Mobilitási támogatások	171
8. Járulékkedvezmények a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának elősegítéséhez	172
9. Alkalmi munkavállalói könyves foglalkoztatás	174
10. Munkaerő-piaci szolgáltatások	176
11. Munkaerő-piaci programok	180
III. A hazai foglalkoztatáspolitikai irányítási és finanszírozási rendszere	182
1. A foglalkoztatáspolitikai irányításának szervezeti keretei	182
2. A munkaerő-piaci politika finanszírozási rendszere	186
3. Munkaerő-piaci érdekegyeztetés	188
Hivatkozások	191
Statisztikai adatok	193
1. Alapvető gazdasági adatok	195
2. Népeség	196
3. Gazdasági aktivitás	199

4. Foglalkoztatottak	207
5. Nyilvántartott álláskeresők	217
6. Keresetek	233
7. Oktatás	243
8. Munkaerőkereslet	247
9. Regionális különbségek	250
10. Migráció	258
11. Munkaügyi kapcsolatok	259
12. Nemzetközi adatok	260
13. A fontosabb adatok forrásai	263
Munkapiaci kutatások. Válogatott bibliográfia (<i>Bálint Éva</i>)	269
Függelék. Táblázatok és ábrák jegyzéke	284

A KÖTET SZERZŐI

BAJNAI BLANKA – MTA KTI

BÁLINT ÉVA – MTA KTI

BÁLINT MÓNIKA – MTA KTI

FAZEKAS KÁROLY – MTA KTI

FREY MÁRIA – SZMI Munkaügyi Igazgatóság

HÁMORI SZILVIA – MTA KTI

KÉZDI GÁBOR – CEU

KÖLLŐ JÁNOS – MTA KTI

LAKATOS JUDIT – KSH

LÁZÁR GYÖRGY – FSZH

VARGA JÚLIA – Budapesti Corvinus Egyetem